

Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Utbildningsplan

Högskoleingenjör Energi- och miljöteknik

Programkod:	TGHEM
Programmets benämning:	Högskoleingenjör Energi- och miljöteknik Bachelor of Science in Energy and Environmental Engineering
Högskolepoäng/ECTS:	180 hp
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap 2016-12-09, att gälla från och med ht 2017.
Undervisningsspråk:	Svenska och Engelska
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Examenskategori:	Yrkesexamen
Behörighetskrav	Grundläggande behörighet samt Matematik D, Fysik B och Kemi A, alternativt Grundläggande behörighet samt Matematik 3c, Fysik 2, Kemi 1, Områdesbehörighet 8, alternativt områdesbehörighet A8 Du som börjar på vårterminen inleder med en behörighetsgivande bastermin. På höstterminen följer du sedan utbildningens ordinarie studiegång.

Inledning

Programmet leder till högskoleingenjörsexamen inom energi- och miljöteknik. Syftet med programmet är att studenten skall utveckla god kunskap och förståelse rörande frågeställningar som är knutna till energiteknik och hållbar utveckling. Centrala frågor rör miljöteknik, energiprocesser, strömningslära samt värme- och masstransport. Att utveckla studentens förmåga för att analysera och förstå sammanhang och se på frågor ur många olika perspektiv finns med som en röd tråd genom utbildningen. En högskoleingenjör i energi- och miljöteknik från Karlstads universitet har moderna och avancerade kunskaper om installationsteknik, reningsteknik, bioenergiteknik samt dimensionering, konstruktion och analys av energisystem.

Behovet av en omställning av världens fossilbaserade energisystem till ett med förnyelsebar energi kräver människor med energi- och miljökunskaper, förmåga till analytiskt tänkande och som är förändringsbenägna. Just dessa egenskaper står i fokus under utbildningen.

Systemanalys är ett mycket användbart verktyg för att förstå komplexa sammanhang och kan användas som metod i samband med konstruktionsarbete, utredningar eller undersökande utvecklingsarbete. Inom programmet sträcker sig användandet av systemanalys från renodlat konstruktionsarbete med god förmåga att tillämpa sina ämneskunskaper till utredande frågeställningar med samhällets behov i fokus. Genom att analysera en förändring på förhand kan obehagliga överraskningar undvikas, till exempel ekonomiska kostnader eller miljöpåverkan.

Utbildningen leder till insikt om högskoleingenjörens roll i samhällsutvecklingen såväl ekonomiskt som socialt och förbereder studenten för att vara förändringsbenägen, ta ansvar och visa respekt. Utbildningen ger kunskaper och färdigheter som är nationellt och internationellt konkurrenskraftiga. Utbildningen ger också och goda kunskaper inom grundläggande natur- och teknikvetenskapliga ämnen samt matematik. Sammantaget ger utbildningen en bred och flexibel kompetens som är attraktiv på arbetsmarknaden.

Utbildningens mål

Efter slutförd utbildning ska den examinerade högskoleingenjören förvärvat förutsättningar att arbeta som ingenjör, följa teknikområdets utveckling och förvärvat en bas för det livslånga lärandet.

Studenter vid högskoleingenjörutbildningen vid Karlstads universitet skall nå de mål som anges i högskoleförordningens examensordning (SFS 2006:1053) som lyder

- **Övergripande mål**
För högskoleingenjörsexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som högskoleingenjör.
- **Kunskap och förståelse**
För högskoleingenjörsexamen skall studenten
 - visa kunskap om det valda teknikområdets vetenskapliga grund och dess beprövade erfarenhet samt kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
 - visa brett kunnande inom det valda teknikområdet och relevant kunskap i matematik och naturvetenskap.
- **Färdighet och förmåga**
För högskoleingenjörsexamen skall studenten
 - visa förmåga att med helhetssyn självständigt och kreativt identifiera, formulera och hantera frågeställningar och analysera och utvärdera olika tekniska lösningar,
 - visa förmåga att planera och med adekvata metoder genomföra uppgifter inom givna ramar,
 - visa förmåga att kritiskt och systematiskt använda kunskap samt att modellera, simulera, förutsäga och utvärdera skeenden med utgångspunkt i relevant information,
 - visa förmåga att utforma och hantera produkter, processer och system med hänsyn till människors förutsättningar och behov och samhällets mål för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling,
 - visa förmåga till lagarbete och samverkan i grupper med olika sammansättning, och
 - visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper.
- **Värderingsförmåga och förhållningssätt**
För högskoleingenjörsexamen skall studenten
 - visa förmåga att göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,

- visa insikt i teknikens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för dess nyttjande, inbegripet sociala och ekonomiska aspekter samt miljö- och arbetsmiljöaspekter, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.
- Självständigt arbete (examensarbete)
För högskoleingenjörsexamen skall studenten
- inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng.

Utöver de mål som anges i högskoleförordningens examensordning (SFS 2006:1053) och Karlstads universitets regler skall studenten för högskoleingenjörsexamen energi- och miljöteknik:

- **Kunskap och förståelse**
För högskoleingenjörsexamen skall studenten
 - visa fördjupade kunskaper om systemanalys och dess ingenjörsmässiga användning inom energi- och miljöteknik,
 - visa fördjupade kunskaper om förutsättningarna för ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbar utveckling, visa kunskaper om hållbar tillämpning av teknik.
- **Färdighet och förmåga**
För högskoleingenjörsexamen skall studenten
 - kunna beskriva några av de vanligaste energi- och reningstekniska systemen på system- och komponentnivå.
 - självständigt kunna formulera energi- och massbalanser för de vanligaste energi- och reningstekniska systemen.
 - kunna genomföra konstruktionsberäkningar för delar av de vanligaste energi- och reningstekniska systemen.
- **Värderingsförmåga och förhållningssätt**
 - kunna analysera hur en förändring på komponentnivå i de vanligaste energi- och reningstekniska systemen påverkar systemens funktion och energieffektivitet.
 - självständigt kunna analysera och värdera energi- och reningstekniska systems miljöpåverkan utifrån ett livscykelperspektiv.

Utbildningens uppläggning

Den första årskursen omfattar bas- och introduktionskurser för ingenjörsutbildningen samt kurser inom naturvetenskap och matematik. Under andra årskursen läses kurser som syftar till kännedom om olika energi- och reningstekniska system samt en teoretisk och analytisk kunskap för att göra modeller av dessa system i stationära tillstånd. I den tredje årskursen ges kurser med syftet att på olika sätt kunna utveckla och analysera energi- och miljösystemen. Sista terminen innefattar en valfri kurs innan utbildningen avslutas med ett examensarbete som lämpligen kan genomföras i samarbete med företag, myndigheter etc., i Sverige eller utomlands.

Internationalisering

Karlstads universitet vill främja samverkan och utbyte med andra universitet. Karlstads universitet samarbetar med ett flertal andra universitet, såväl svenska som utländska, och har en organisation till stöd för studenter som vill ta denna möjlighet. Inom utbildningen ges därför stöd till studenter som vill förlägga en del av sina studier, inklusive examensarbetet, vid ett utländskt universitet.

Utbildningens innehåll

Energi- och miljöteknik, innefattande bl.a. värme- och strömningslära, strömningsmekanik, termodynamik, industriell energiteknik, installationsteknik, reningsteknik, miljöanalys samt naturvetenskap 135 hp, matematik 15 hp, valfria kurser max 15 hp samt examensarbete minst 15 hp.

Examensbenämning

Studier som uppfyller förutsättningarna för examen har rätt att få examensbevis utfärdat av universitetet. Ansökan om examen skall lämnas till universitetets examensenhet.

Examensbenämningen är

Högskoleingenjör Energi- och miljöteknik

Bachelor of Science in Energy and Environmental Engineering

Tillgodoräknande av kurs

Student har rätt att begära tillgodoräknande av tidigare studier vid svensk högskola eller studier utomlands. Beslut om tillgodoräknande fattas enligt gällande regelverk.

Övrigt

Inom högskoleingenjörsutbildningarna ges i allmänhet betygen underkänd (U), tre (3), fyra (4) eller fem (5). För vissa kurser kan dock annan betygssättning förekomma, vilket framgår av respektive kursplan.

För att få påbörja examensarbetet, som bör vara den avslutande kursen, skall kravet angående antal godkända avklarade kurspoäng inom programmet vara uppfyllt. Kravet på antal högskolepoäng som skall vara avklarade framgår av respektive kursplan.

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.